

177. Φάναι δὴ πάντας καὶ βούλεσθαι καὶ κελεύειν αὐτὸν εἰσηγεῖσθαι. εἰπεῖν οὖν τὸν Ἑρξίμαχον ὅτι Ἡ μὲν μοι ἀρχὴ τοῦ λόγου ἐστὶ κατὰ τὴν Εὐριπίδου Μελανίπτην· οὐ γὰρ ἐμὸς ὁ μῦθος, ἀλλὰ Φαῖδρου τοῦδε, ὃν μέλλω λέγειν. Φαῖδρος γὰρ ἐκάστοτε πρὸς με ἀγανακτῶν λέγει Οὐ δεινόν, φησίν, ὦ Ἑρξίμαχε, ἄλλοις μὲν τισι θεῶν ὕμνους καὶ παίωνας εἶναι ὑπὸ τῶν ποιητῶν πεποημένους, τῷ δὲ Ἑρωτι, τηλικούτῳ ὄντι καὶ τοσοῦτῳ θεῷ, μηδὲ ἓνα πώποτε τοσοῦτων (b) γεγονότων ποιητῶν πεποηκέναι μηδὲν ἐγκώμιον; εἰ δὲ βούλει αὐτὸν σκέψασθαι τοὺς χρηστοὺς σοφιστάς, Ἡρακλέους μὲν καὶ ἄλλων ἐπαίνους καταλογάδην συγγράφειν, ὥσπερ ὁ βέλτιστος Πρόδικος—καὶ τοῦτο μὲν ἤττον καὶ θαυμαστόν, ἀλλ' ἔγωγε ἤδη τινὶ ἐνέτυχον βιβλίῳ ἀνδρὸς σοφοῦ, ἐν ᾧ ἐνήσαν ἄλες ἔπαινον θαυμάσιον ἔχοντες πρὸς ὠφελίαν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα (c) συχνὰ ἴδοις ἂν ἐγκεκωμιασμένα—τὸ οὖν τοιούτων μὲν πέρι πολλὴν σπουδὴν ποιήσασθαι, Ἑρωτα δὲ μηδένα πῶ ἀνθρώπων τετοληκέναι εἰς ταυτηνὴ τὴν ἡμέραν ἀξίως ὕμνησαι· ἀλλ' οὕτως ἡμέληται τοσοῦτος θεός. ταῦτα δὴ μοι δοκεῖ εὖ λέγειν Φαῖδρος. ἐγὼ οὖν ἐπιθυμῶ ἅμα μὲν τούτῳ ἔρανον εἰσενεγκεῖν καὶ χαρίσασθαι, ἅμα δ' ἐν τῷ παρόντι πρέπον μοι δοκεῖ εἶναι ἡμῖν τοῖς παροῦσι κοσμησαί τὸν θεόν. εἰ οὖν (d) συνδοκεῖ καὶ ὑμῖν, γένοιτ' ἂν ἡμῖν ἐν λόγοις ἰκανὴ διατριβή· δοκεῖ γὰρ μοι χρῆναι ἕκαστον ἡμῶν λόγον εἰπεῖν ἔπαινον Ἑρωτος ἐπὶ δεξιὰ ὡς ἂν δύνηται κάλλιστον, ἄρχειν δὲ Φαῖδρον πρῶτον,

Ὅλοι του απάντησαν ὅτι, και θέλουν, και τον παρακαλοῦν ν' αρχίσει την εισηγησή του. Εἶπε, λοιπόν, ο Ερυξίμαχος ὅτι «θ' ἀρχίσω την ομιλία μου ἐνάντια στη Μελανίπτη του Ευριπίδη. Ο μῦθος που πρόκειται να σας πω δεν εἶναι δικός μου, ἀλλὰ αὐτοῦ ἐδῶ του Φαῖδρου. Ο Φαῖδρος, λοιπόν, μου λέει ἀγανακτισμένος σε κάθε περίπτωση: «Δεν εἶναι φοβερό, Ερυξίμαχε, που για κάποιους ἄλλους ἀπ' τους θεοὺς οἱ ποιητὲς ἔχουν συνθέσει ὕμνους και παιάνες, ἐνῶ για τον Ἑρωτα, που εἶναι τόσο μεγάλος και τόσο δυνατός θεός ποτέ ως τώρα κανένας ἀπὸ τους πολυἀριθμους που υπήρξαν ποιητὲς δεν ἔχει πλάσει οὔτε ἓνα ἐγκώμιο; Ἀν πάλι θέλεις, πάρε και ἐξέτασε τους δόκιμους σοφιστὲς· για τον μεν Ηρακλή και για κάποιους ἄλλους ἔχουν συγγράφει ἐπαίνους, ὅπως μιλάει κάποιος στον πεζὸ λόγο, ὅπως ακριβῶς ο διακεκριμένος Πρόδικος - και αὐτὸ βέβαια μικρὸ κι αξιοσημείωτο, ἀλλὰ ἐγὼ τουλάχιστον ἤδη πέτυχα κάποιον βιβλίο σοφοῦ ἀντρα, στο οποίο υπήρχαν θάλασσες που περιείχαν θαυμάσιο ἐπαινο για τη χρησιμότητα, και πολλά ἄλλα τέτοια παρόμοια συχνά θα δεις να γίνονται ἀντικείμενο ευμενῶν σχολίων — ἐρίξε ἰδιαίτερη βαρύτητα στις διατριβές του για τέτοιου εἴδους ἀνθρώπους, ἐνῶ τον Ἑρωτα κανένας ἀκόμη ἀπ' τους ἀνθρώπους δεν ἔχει τολμήσει μέχρι σήμερα να τον ὑμνήσει ἐπάξια και κατὰ συνέπεια εἶναι παραμελημένος ἓνας τόσο μεγάλος θεός.» «Αὐτά, λοιπόν, μου φαίνεται ὅτι σωστά τα λέει ο Φαῖδρος. Εγὼ τώρα ἀπὸ τη μια, ἐπιθυμῶ να κάνω ἔρανο και να του τον προσφέρω και ἀπὸ την ἄλλη, φρονῶ πως στην παρούσα περίσταση θα ἦταν πρέπον ἀπ' τη μεριά των παρόντων να στολιστεῖ ο θεός. Ἀν και σε σας υπάρχουν παρόμοιες σκέψεις, θα μπορούσαμε να κάνουμε ἐκτεταμένη διατριβὴ με τη μορφή της διάλεξης. Νομίζω ὅτι πρέπει ο καθένας ἀπὸ μας να παρουσιάσει ἓνα λόγο, ὕμνο στον Ἑρωτα, ὅσο γίνεται πιο καλὸ και θα συνεχίζει ο ἐπόμενος δεξιὰ, ἀφοῦ κάνουμε την ἀρχὴ πρῶτα

ἐπειδὴ καὶ πρῶτος κατάκειται καὶ ἔστιν ἅμα πατὴρ τοῦ λόγου. Οὐδεὶς σοι, ὦ Ἐρυξίμαχε, φάναι τὸν Σωκράτη, ἐναντία ψηφιεῖται. οὔτε γὰρ ἄν που ἐγὼ ἀποφήσαιμι, ὅς οὐδὲν φημι ἄλλο ἐπίστασθαι ἢ τὰ ἐρωτικά, οὔτε που Ἀγάθων καὶ (ε) Πausανίας, οὐδὲ μὴν Ἀριστοφάνης, ᾧ περὶ Διόνυσον καὶ Ἀφροδίτην πᾶσα ἢ διατριβή, οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς τουτωνῶν ἐγὼ ὄρω. καίτοι οὐκ ἐξ ἴσου γίγνεται ἡμῖν τοῖς ὑστάτοις κατακειμένοις· ἀλλ' ἐὰν οἱ πρόσθεν ἱκανῶς καὶ καλῶς εἴπωσιν, ἐξαρκέσει ἡμῖν. ἀλλὰ τύχη ἀγαθῆ καταρχέτω Φαῖδρος καὶ ἐγκωμιαζέτω τὸν Ἔρωτα. .

με τον Φαῖδρο, μίας και εἶναι ξαπλωμένος πρῶτος στη σειρά και εἶναι ταυτόχρονα και ο πατέρας (εμπνευστής) του θέματος».

«Κανείς δεν θα ψηφίσει αντίθετα με σένα, Ερυξίμαχε», εἶπε ο Σωκράτης. «Γιατί οὔτε ἐγώ, βέβαια, θα εἶχα αντιρρήσεις, ἐγὼ που διατείνομαι πως δεν γνωρίζω τόσο καλά τίποτα ἄλλο ὅσο τα ἐρωτικά, οὔτε ο Ἀγάθωνας, αν δεν απατώμαι, οὔτε ο Πausανίας, οὔτε κι ο Ἀριστοφάνης του οποίου το σύνολο του ἔργου αναφέρεται στο Διόνυσο και την Ἀφροδίτη, ἀλλὰ οὔτε κάποιος ἄλλος ἀπ' ὅσους βλέπω. Κι ὅμως, θα εἶναι ἄνισο για μας πού ἡμαστε ξαπλωμένοι στο τέλος. Αν οι προηγούμενοι μιλήσουν σωστά και επαρκῶς, θα καλυφθούμε και θα εἶναι αρκετό για μας. Ἀλλὰ με την τύχη του την καλή, ας αρχίσει ο Φαῖδρος και ας πλέξει το ἐγκώμιο του Ἔρωτα».